
BERÁNEK BOŽÍ

„Škola modlitby pro mladé dámy (ale nejen pro ně)“

Katecheze č. 22

Materiál vytvořila © Annabell Sirovátková 2018 / 2019

Pomůcky

Kříž a jména z Fima + svíčka a zápalky, míč (plyšová hračka) na házení, podle potřeby lístky a tužky (na brainstorming / mentální mapu), kříž vytvořený při minulém setkání, list s obrázky „Beránek Boží“ pro každého, velký obraz „Beránek Boží“ na kartónu.¹

Cíl

Setkání pokračuje v minulém tématu: modlitba „Otče náš“ a její prosba „ale zbav nás od zlého“. Ta úzce souvisí s kérygmatem: Ježíš spasil nás i celý svět. Podtématem této hodiny je „Beránek Boží“. Cílem je předávání vědomosti související s pojmem „Beránek Boží“, aby mu účastníci v budoucnosti lépe rozuměli. Umístěním obrazu Beránka Božího nahoru na kříž pak získají vizuální prožitek, za co všechno dává Beránek svůj život. Do osobní modlitby to vnáší / obnovuje prožitek vděčnosti za spásu.

Modlitba

Bože, náš nebeský Otče, víme, že nedopustíš, aby nám jakékoli zlo, se kterým se setkáme, ublížilo. Zlo ve světě už nebude mít poslední slovo, protože je přemohl tvůj Syn, Ježíš. On je obětním beránkem, kterého jsi nám dal, aby nás zbavil všeho zla tím, že je svou smrtí zničí tak, že nebude moci vládnout světu. Chceme dnes být tvému synu Ježíši vděční, že nás zachránil a vysvobodil. Ať nám obrazy Beránka stále připomínají, čím pro nás Ježíš je. Amen.

¹ Obrázky jsou přílohou z publikace Muroňová E. – Muchová L. Utvářet život. Metodika a pracovní listy k výuce náboženské výchovy pro 8. třídu ZŠ. Brno: Kartuziánské nakladatelství, 2009.

Pojem „oběť“ – brainstorming

Na úvod využijeme krátkou aktivitu ve formě brainstormingu pro objasnění základního pojmu, s nímž budeme toto setkání pracovat. Na úvod vysvětlíme: Slovo, nad kterým budeme nyní společně přemýšlet, zní „oběť“. Budeme si mezi sebou házet míčem; každý, ke komu se míč dostane, řekne první nápad, který se mu s tímto slovem spojí. Snažme se házet tak, aby se opravdu všichni vystřídali.

Na úvod sami řekneme vlastní asociaci a pak hodíme míč dalšímu účastníkovi. Jejich myšlenky si pamatujeme / zaznamenáváme; nejde o rychlost, je možné, aby každý účastník měl chvilku na rozmyšlenou. Mezi myšlenkami může zaznít: oběť nějaké špatnosti, dobrovolná oběť pro druhého, zřikání se něčeho, oběť v náboženském smyslu (v chrámu) apod.

Co víme o oběti v náboženském smyslu? – diskuse a sběr informací

V této chvíli se s účastníky soustředíme na oběť v náboženském smyslu. I zde můžeme využít brainstorming; zajímavé je nechat účastníky zapisovat postřehy na lístky a uspořádávat je do určité mentální mapy, případně jen do souvisejících skupin. Výsledkem by měly být následující poznatky:

- Bohům se obětovala zvířata, pokrmy, cennosti, dokonce i lidé – děti i dospělí
 - ▶ vždy to bylo něco lidem drahého, aby se k nim bohové chovali vlídněji.
- Ve **starozákonním Izraeli** se obětovali býci, beránci, obilí nebo mouka, kadidlo. **Lidské oběti ne** (příběh o Abrahámovi a Izákovi ukazuje, že izraelský Bůh nepřijímá lidské oběti)
Obětovalo se **z různých důvodů**: vyjádření chvály, díkuvzdání, pokání, očištění
- Zvláštní význam získal **beránek**, když byli Izraelité vyvedeni z Egypta: Bůh je vyvedl za pomoci Mojžíše z otroctví v Egyptě do nové země. Než odešli, jedli beránka (každá rodina jednoho): měl být bez vady, roční samec, měl se sníst celý... týkalo se toho několik předpisů. Krví beránka se měly potřít obě veřeje, aby anděl smrti, který v té noci procházel Egyptem a měl zabít všechno novorozené, nevešel do takto označeného domu. ▶ Krev beránka zachraňuje před smrtí.
 - ▶ To všechno zní docela „krvavě“, ale ukazuje nám to, jaký význam a pozadí stojí za pojmem oběť a beránek
- Izraelité slavili každý rok „**Paschu**“, aby si připomněli, že Bůh je prostřednictvím Mojžíše vyvedl z otroctví do svobody. I Ježíš slavil Paschu.

Ježíš – náš Beránek. Práce s obrazy

*Před další aktivitou shrneme nejdůležitější bod předešlé aktivity: ▶ **Beránek: je nevinný, bez vady, zachraňuje svou krví před smrtí ▶ to všechno je možné říct i o Ježíšovi. Poté můžeme ještě vysvětlit:***

Je velmi vhodné, že Ježíš zemřel právě ve dnech, kdy se slavila v Izraeli Pascha. On se stal novým obětním beránkem – říkáme o něm, že je Beránek Boží, který vysvobozuje nejen z Egypta a z tělesné smrti, ale z každé nesvobody a ze všech hříchů. Chrání před smrtí duši a otevře nám cestu do ráje.

▶ jde o oběť Boží pro nás: Ježíš nás tolik nás miluje, že nás chce zachránit, i když to stojí sebevětší oběť (Bůh dal to nejdražší, co měl, pro nás, aby nás zachránil).

Ukážeme nejdřív základní obraz Beránka Božího: pojmenujeme společně základní charakteristiky (kříž, svatozář). Poté tento obraz připevníme na vrchol kříže, který jsme používali v minulých setkáních.

Dále účastníkům rozdáme list s různými vyobrazeními Beránka Božího a necháme chvíli času na prohlédnutí. Poté můžeme v kruhu diskutovat o společných detailech, symbolech a jejich výkladu (kříž, kalich = eucharistie, probodnutá hrud', zapečetěná kniha apod.). Jako obohacení je možné, aby si každý účastník vybral obrázek, který ho zvlášť oslovil, vystříhl ho z archu a nalepil na svůj šedý lístek z minulého setkání – interpretujeme to jako symbolické přemožení zla, které je v lístku zaznamenáno.

Před závěrečnou modlitbou dáme prostor pro tiché rozmyšlení, co každého na symbolu Beránka oslovuje.

Závěrečná modlitba

Účastníky vyzveme ke společné modlitbě, v níž vyjádříme Bohu vděčnost za přemožení zla. Setkání pak můžeme zakončit písní **Boží Beránku, Tobě patří čest** (ZH 20, Koinonia 6, <https://zpevník.proscholy.cz/pisen/903/bozi-beranku-tobe-patri-cest>)